

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Sect. 2. De eorum Amore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

se gerit, sed consultè, sed maturè: & quomodo potuisset aut consultius, aut maturius? Hinc Evangelium. *Hac autem eo cogitante*, in quæ verba Glossa, *Notatur*, inquit, *animus Sapientis qui nihil temerè vult incipere*. Iterùm quæ major prudentia quàm Divi Josephi, qui illum modum adinvenit in tam lubricâ occasione, occultè discedendi ab eâ, quo & Virginem non offenderet si esset innoxia, & se interim ab omni noxâ liberaret, si fortè è contra non esset innocens? *Intelligens*, inquit Divus Augustinus serm. de Nativit. *Mariæ uterum gravari turbatur, quod Mariam quam de Templo acceperat, & nondum cognoverat gravidam sentiebat, secumq; astabat disputans & dicens: Quid faciam: prodo, aut taceo: si prodero, ad altero non consentio, sed vitium crudelitatis in erro: si taceo, malo consentio, & cum adulteris portionem meam pono: quoniam ergo tacere malum est, adulterium prodece pejus dimittam eam*.

XXI. Ac si fortitudinem consideras, quæ major? cum ut ab honesto ne discederet, sic te temperavit, ut non solum nihil foris extraneis proderet, sed nec etiam domi, sic mansuetè se gerens, ut nec ipsi uxori, quæ apparebar culpabilis, verbum illum, multò minus durum, diceret: unde pulchrè D. Chrysostomus Homil. 4. in Matthæum paulò ante med. in supradicta Evangelii verba: *Hac autem eo cogitante notatur*, inquit, *mansuetudo Joseph quia nulli narravit suam suspicionem, neque ei qua suspecta erat, sed in se cogitabat*.

XXII. De Justitiâ verò patet, quia ex hoc ipso eum vocat justum sacer Evangelista dicens; *Joseph autem vir ejus cum esset justus, & nollet eam traducere voluit occultè dimittere eam*.

XXIII. Quod si de temperantiâ sit sermo & de mansuetudine, quanam fuit major quam D. Josephi in hoc casu? Certè sciscitor ubi usâ unquam fuit major amaritudinis occasio. Nulla ergo mansuetudo major, & ita de reliquis virtutibus: fuit ergo verè Josephi adjutorium Mariæ simile sibi.

XXIV. Quod cum ita sit, expende nunc magnitudinem gratiarum, prærogativarum, & virtutum Sanctissimi Josephi, eamque invenies omnem superare

captum humanum; adjutorium enim simile debebat esse Dei Genitrici, seu secundum ipsam, quare & simile in gratiis & virtutibus: sed quales hæ erunt? quid dicam? Sanctus ob hoc Divus Joseph quantum Beata Virgo, non quidem, sed ad instar illius, sed secundus ab illâ seu secundum ipsam, cui nullus æquiparandus, tantùm abest ut præferendus.

Et certè inquit D. Bernardinus Senensis tom. 3. ser. de S. Josepho art. 2. c. 1. **XXV.** *Quomodo cogitare potest mens discreta, quod Spiritus sanctus tantâ unione conjugii scilicet uniret menti tantæ Virginis aliquam animam, nisi ei virtutum operatione simillimam? unde credo Joseph fuisse mundissimum in virginitate, profundissimum in humilitate, ardentissimum in charitate, altissimum in contemplatione. &c. ut esset adjutorium simile Virgini, seu secundum ipsam*.

Eodem modo de eruditione ita pietate insignis vir Joannes Gerson Cancellarius Parisiensis Sermon. de Nativit. B. V. Decuit, inquit, ut Maria tantâ puritate niteret quâ nulla sub Deo major queat intelligi, ut Sanctus Anselmus ait, ita decuit ut Joseph tantâ prærogativâ polleret, quæ similitudinem & convenientiam exprimeret talis Sponsi ad talem Sponsam, de quâ natus est Jesus qui vocatus est Christus & ut potest intelligi ex Matthæi cap. 1. Beatissimus Joseph fuit super omnes homines purus, similis Virgini glorioz.

SECTIO II.

De eorum Amore.

XXVII. Inter omnes amicitia amores conjugalem esse summum & excellentissimum, cui proinde cæteri primas cedere debent, sententia est Aristotelis lib. 2. Ethic. cap. 2. & omnium Philosophorum. Adeo perfectum esse hunc amorem constat Theologis & divinis Scripturis, ut cum amore proprio sui ipsius, non tam contendere, quàm unâ ire videatur: quare cum Deus in reliquis animalium speciebus marem & foeminam seorsum cõdiderit, in

in humanâ specie tamen non sic, sed ex viro mulierem fabricavit, ut per hoc disceret homo, mulierem à se, ut partem sui, diligendam. Sed clarius & expressius Apostolus ad Ephes. c. 5. Qui uxorem suam diligit seipsum diligit, quia nimirum vir & uxor sunt duo in carne unâ: unde D. Thomas in Commentariis in hunc locum Apostoli, infert odium in Conjugem esse contra naturam, & peccatum ejusdem speciei cum odio sui ipsius, quod est tantum hominum perditorum, & desperatorum.

XXVIII Quare cum amicitia ut sic, hoc est generaliter loquendo, docente Petro Blesensi Tract. de Amicitia, qui extat Tom. 12. Biblioth. Magnæ SS. Patrum part. 2. *Sit quedam vita hominum, sine qua nullum est vita humane solatium*, quid esset conjugium sine illâ, nisi infausta catena, quâ duo remiges misere colligantur, ut ab invicem torqueantur, & simul tabescant? Sed cum eodem Blesensi attestante ibidem paulo ante verba jam citata: *Amicitia sit divitibus pro gloria, pauperibus pro censu, exulibus pro Patriâ, imbecillis pro virtute, egrotis pro medicinâ*: quid ergo efficiet conjugalis quæ inter omnes amicitias est summa?

XXIX. Cum ergo amor conjugalis, qui inter omnes amicitia amores est primus, tantum conferat ad conjugiorum foelicitatem: videndum quantus fuerit Mariæ & Josephi amor, & quam fœlix fuerit eorum conjugium aliquo usque postea conjicere valeamus. Summum verò illum fuisse, & talè cui nullus unquam similis, quis inficiabitur? sed accipe hujusce veritatis argumenta locupletissima.

XXX. Perfectio amoris conjugalis altius erigi non potuit, quàm quo illam erexit Apostolus ad Ephes. cap. 5. dicens: *Viri diligite uxores vestras sicut Christus Ecclesiam*, cujus proinde reciprocum erit, ut uxores viros suos diligant sicut Ecclesia Christum. Scopum ad quem conjuges in amore suo collimare debent ita erigere voluit Magnus Doctor gentium, non quod fieri posse putarit ut eo unquam pertingerent: sed voluit ut amorem suum quantum possent intenderent, ut hæc ratione saltem eò

ille perveniret, quo debet: sciebat quippe quod quantumvis intentionem suam erigerent, fore ut ex humanâ infirmitate satis remitteretur, atque nimis sæpè etiam infra id quod sibi invicem debent caderet.

Perfectior est ergo ille Conjugum amor, non qui omnino similis est ei quo Christus & Ecclesia se invicem prosequuti sunt, sed qui propius ad illum accedit: nullus verò ad illum Christi & Ecclesiæ amorem ita prope accessit ut Josephi & Mariæ: hoc enim huic sacro Conjugio Deus debebat & concessum est: quod ut videas & fateare, tria observanda in amore Christi ad Ecclesiam, & Ecclesiæ ad Christum. Primò, ejus puritas: Secundò, firmitas: Tertiò, effectus: In quibus omnibus nullus amor ita accessit ad istum Christi & Ecclesiæ amorem, ut amor Josephi & Mariæ reciprocus, Singula videamus.

Primò, quàm purus ille amor quem Deus ut hujus author Conjugii de suo accendit! quàm purus ille amor quem non in carne sed in spiritu uterque consummavit! quàm purus ille amor utrimque infusus spiritui licet carni inferto, carni tamen sine carne, ut ita loquar, idest sine fomite, & undequaque sanctæ, à quâ proinde corrumpti spiritus vel amor, aut infici minimè potuit! quàm purus denique amor quo hæc meruit esse Mater, ille Pater, Domesticus, Bajulus, & Nutritius Agni Immaculati!

Fuit Deus singulariter Author conjugii Adæ & Evæ, quare etiam illis implantavit amorem istum mutuum, ut eximium, ita purissimum. An non eximius ille amor quem aquæ multæ nec flamma ipsa obruere potuerunt? Quid enim? nisi fuisset eximius ille amor in Conjugem quem Deus in primi pectore parentis Adæ accenderat, an post peccatum, ad quod illa eum induxerat, potuisset adhuc illam in suis oculis sustinere? Cum recordatus fuisset ex illius persuasionem provenire, quod paradiso expulsus esset in terram laboris, quod cœlifavoribus exutus in tam fœdam omnium miseriarum sentinam decidisset, nonne molestia quam ex hac recordatione passus fuisset, tantum illius

illius odium & horrorem ei inuississet, ut eam amplius ferre non potuisset: an illam deinceps aspexisset nisi ut funestum Tartari Titionem? ut causam suam maledictionis abominandam? Quare Deus qui hanc praevidebat offensam seu indignationis occasionem, & quod nisi serio & summe praecaveret, nunquam susteretur odium ex recordatione tam funesti eventus enasciturum, eum ita fortiter illius amoris illigavit, quod quidquid deinceps accideret, odisse minimè posset, & nonne etiam post istum suum à tantà felicitate lapsum, ejus adhuc quasi coecus amore, eam vocat Matrem viventium, quae morientium potius merebatur appellari? nec dubitandum in Evâ erga virum amorem fuisse reciprocum & similem.

XXXIV. Sed ut ille amor primis parentibus à Deo conjugii illorum authore impressus eximius, ita etiam purissimus. Vis & illud videre? generationi quidem illi in eo statu, in quo Deus illos conjunxerat si mansissent, vacaturi erant? sed quomodo? omnino sine libidine, & ex solo rationis ductu & imperio, ita docent Theologi: quàm pura ergo illorum conjunctio! quàm purus illorum amor! sed quantus ille si cum amore Josephi & Mariæ comparetur? attende.

XXXV. Quàm magnus ille casus quod Virgo recenter nupta Josepho, antequam convenirent inventa sit in utero habens? Quis posset unquam in conjugio contingere atrocior viro? sed quid viro statim à contractis nuptiis quando amor maximè fervet? quid denique viro quem ipsa induxerat, ut à se continere vellet? certe sanctus Henricus Imperator è domo Bavaricâ, licet Sanctus, post multos annos probatae conversationis, sine ullâ vel minimâ apparentiâ, sed nescio quâ tentatione, in suspicionem fidelitatis suae conjugis Sanctae Cunegundis adductus, quantumvis conaretur quietari, non potuit nisi postquam illa Deo inspirante, in testimonium innocentiae suae super candente ferro longurio nudis pedibus ad quindecim passus nihil ustulata ambulavit ingenti prodigio. Quam major hic casus imprægnationis Mariæ certif-

simè & evidenter apparentis, quam se non cognovisse sciebat? Quam ergo fuit D. Josepho coelestis Mysterii, quod in eâ Deus operatus fuerat, minimè conscio gravis? an ille tamen tantus quantus est ejus extinxit amorem? imò ne verbum quidem quod illam contristare potuisset extorquere potuit. Sed an minuit ardorem? è contra tùm primum sensit quantum illam amabat, quando vidit eam sibi relinquendam: sed quantumvis eam amaret, prius tamen Deum: & idè nec illi nocere voluit eam traducendo, quia eam amabat: nec Deum offendere cum illâ manendo quamvis doleret, quia Deum præ illâ diligebat. O quam magnus amor! sed quam justus, quam ordinatus amor!

Vis jam videre quàm purus ille XXXVI. amor? audi non me sed D. Augustinum tom. 10. serm. 63. de diversis cap. 6. ad finem, ubi vertens illa verba: *Voluit occultè dimittere eam*, ita loquitur. *Turbatur quidem maritus sed non servit iustus: tanta enim justitia tribuitur huic viro, ut nec vellet habere adulteram nec aunderet punire vulgatam. Voluit eam, inquit, occultè dimittere, quia non solum eam punire noluit, sed nec prodere: Attendite sinceram justitiam: Non enim propterea parcere volebat, quod habere cupiebat: Atulti enim amore carnali adulteris uxoribus parcent, volentes eas & adulteras habere, ut eis per carnalem concupiscentiam perfruantur: Hic autem vir virtuosus habere eam non vult, ergo non carnaliter diligit. Et tamen non vult punire, ergo misericorditer parcat. Qualis hic justus est? nec tenet adulteram, nec propterea parcere videtur, quia libidinosè diligeret: & tamen nec punit, nec prodit: merito planè testis electus est virginittatis uxoris. Qui ergo humanâ infirmitate turbabatur, divinâ auctoritate firmatus est.*

Vis iterum videre quàm purus ille XXXVII. amor? quis vir castius dilexit uxorem quàm Joseph Mariam? an in eo, etiam cum tanta esset ansa, fuit zelotypia? Quæ uxor virum amavit purius quam Maria suum Josephum? nonne illa cum ad vendendam carnis integritatem incitavit? an si Maria cum Angelo, licet sine corpore, purius conversata fuisset?
O o purius

purius convixisset? purius tractasset?
purius locuta fuisset quàm cum suo Josepho?

XXXVIII. Sed quid firmitus hoc amore? fuit ex fonte purissimo, Deo scilicet derivatus: fuit totus in spiritu: & ideo quod non habuerunt in carne, auctum eis fuit in spiritu: fuit ergo ut eximius & purissimus: ita & firmissimus: quis enim nescit vinculum spiritus esse longe fortius vinculo carnis? nonne scriptum est digito Dei; *Spiritus promptus est, caro autem infirma?*

XXXIX. Non parùm juvabit ad illustrandum & commendandum hunc D. Josephi & Deiparæ singularem amorem adducere exemplum, quod nisi author omnium exceptione major D. Gregorius Turonensis referret lib. de Gloria Confess. cap. 42. incredibile videretur, de duobus conjugibus, qui se etiam mortui in sepulchro invicem complexi sunt: defuncto quodam Hilario viro Senatorio, anno vertente obiit & uxor; quæ cum eodem tumulo quo ille utpote satis capaci conderetur, subito elevatâ vir dexterâ conjugis cervicem amplexus est, quod admirans populus, deposito secessit operculo, cognovitque quæ eis castitas? quis timor in Domino? quæ etiam inter ipsos dilectio fuisset in seculo qui se ita amplexi sunt in sepulchro.

XL. Huic subnecto & alterum non minori admiratione dignum par conjugum apud Arvernos ex eodem Diyo Gregorio Turonensi ibidem cap. 32. & Ferrando de reliquiis pag. 427. qui exemplo Mariæ & Josephi conjuncti conjugio, non coitu; non sunt ab alterutro in voluptate carnali polluti. Mortuâ uxore post multos annos castissimæ vitæ, & ille non multò post migravit à sæculo, sepultusque est in loco suo. Porro cum utriusque sepulchrum è diversis parietibus collocatum fuisset, & viri quidem ad meridiem, alterum autem ad Septentrionem: miraculi novitas, quæ eorum castitatem manifestaret, apparuit: nam mane factò, cum ad locum populi accederent, invenerunt sepulchra pariter, quæ inter se distare reliquerant; scilicet ut quos tenet socios Cælum, sepulchrorum hic corporum non separet monumentum. Hos usque hodie *Duos*

Amantes vocitare incolæ loci voluerunt, eosque summo venerantur honore, quid firmitus isto amore qui adhuc post fata durat?

An D. Josephus & Deipara minus dilexerunt se quam illi? dubitas? dubium deponere: nonne enim post mortem se invicem cõplectuntur? an eos ab invicem mors separavit? nequaquam: simul enim sunt in corpore & animâ in cœlo. Vide hujus asserti argumenta infra part. 2. Tract. 1. cap. 5. cui & hoc exemplum suffragatur cum sit divinum: nimirum gloriosi hi Principes terræ quomodo in vitâ suâ dilexerunt se, ita & post mortem non sunt ab invicem nec corpore nec animâ separati.

Tandem quoad effectus, quis in his iterum Divum antecessit Josephum? quis maritus plura fecit pro uxore, aut pertulit quàm ille? tacco labores pro eâ & ejus prole exanthlatos, silico ejus sudores, sollicitudines, peregrinationes, &c. Nonne ut sponsæ suæ inclinationibus se conformaret & aptaret; etiam in votum castitatis, seu continentiam, inter conjuges tam arduam, & eo usque inauditam consensit? qualis iste amor? nonne pro eâ vagus esse elegit, & peregrinus super terram, ne eam cum dedecore fulpare teneretur?

Mirantur multi nec immeritò amorem ejusdem rustici Neapolitani erga conjugem, de quo fusè P. Cordier libro cui titulus Gallicè, *La Famille Sainte*, part. 1. cap. 3. §. 1. ex Joviano Pontano lib. 3. de *obedienciâ*, cap. 4. quem eo libentius huc adduco, quo jucundius erit illud videre in personâ tam vili & abjectâ, à quâ nihil simile sperandum videbatur.

Itaque Barbariæ Piratæ excurrentes ad prædam, descenderunt in ejus Regionem, quando ipse in agro æstate metebat: Ut ibi calores solent esse tunc maximi, suæ conjugi fortè spicilegium agenti, fecerat facultatem umbram ut quæteret alicujus arboris vel sæpis è viciniâ, quâ inventâ, ibi stetit aliquamdiu mulier, sed malo suo; in manus namque Piratarum istorum incidit, qui eam triremibus impositam in captivitatem abduxerunt. Facto aliquo temporis intervallo, cum omnes circumquaque à facie Piratarum fugerent

fugerent, nec illam ad se reverti videret rusticus, coepit suspicari quod verum erat, eam ab illis captam & abduendam: hinc lachrymari, flere, gemitibus ac suspiriis aërem implere, exclamare, ah conjux amantissima, deliciae meae, animula mea, ubi es modò? quomodo te amisi? ubi te inveniam? cumque se sine illa vivere non posse crederet, statuit tandem apud se, vel cum eâ captivus vivere, vel eam recuperare; & libertati asserere. Postquam ergo hinc inde de eâ inquirendo discurrens, minimèque reperisset, ad litus tandem perveniens vidit inde Triremes ad anchoram, nihilque cunctatus existimans illam certissimè ibi esse, mari se commisit, atque ad illas enavit, quas ubi attigit, causam quæ ipsum eò adduxerat aperit. Cui Barbari funem protendunt, ut per eum in navim conscendat. Hic ad gubernatoris pedes provolutus rusticus, Domine, inquit, vides ad pedes tuos omnium maritorum infaustissimum pro uxore suâ supplicandum. Expertus maris clementiam, quod ad te mihi aditum concessit, de tuâ desperare non possum. Nec tamè illius libertatem deosco nisi velis (non mihi suppetit unde illam redimere possim) sed tantum ut cum illâ mihi vivere liceat sive liber sive captivus. A die quâ illam despondi, promisi eam me servaturum sicut me ipsum, nec unquam derelicturum, sed cum eâ seu mala seu bona patiturum: Sacramento teneor, vel igitur illam mihi redde, vel si magis placet, me cum illa constringe; mihi acceptius erit cum eâ pari, immò & mori, quam sine eâ vivere. His rustici verbis, melius dicam, hoc miro & stupendo amoris prodigio commorus gubernator, Respondet non ei esse liberum suam ei uxorem reddere; Tunitii Regem, cui militabat, audiendum: interim bono animo esse jubet, spondens se in ejus favorem Regi locuturum: Quo responso contentus rusticus, cui sufficiebat cum prædilectâ uxore posse vivere, Tunitium appellunt, exonerantur rates, prædaque educitur: dum ad captivos ventum, ecce meus rusticus cum uxore Regi præsentatur, hæc, ut mancipium; ille, ut captivus voluntarius: fa-

ctum ejus narratur, quod cum voluptate exceperit Rex barbarus, miratusque tantam in tam vili personâ virtutem quamvis ad mortem Christianos odio prosequeretur, eum uxoremque ejus in libertatem asseruit, oblato etiam illi ut eum apud se retineret in domo suâ, officio & stipendio non exiguo.

Quantus ille ignis, quam firmus LXV. iste amor, qui in istius pectore rustici arsit? qui omnia pericula maris, captivitatis incommoda nihili fecit, ne ab animæ dimidio suâ avelleretur: sed quis ille si cum amore Divi Josephi erga Beautissimam Virginem conjugem suam longè charissimam comparetur? iste enim Rusticus se quidem in captivitatem tradidit pro dilectâ sua uxore, sed in ipsâ captivitate suâ solatium & satisfactionem querebat, & inveniebat de illius præsentia, molestiâ captivitatis longè majorem: At D. Josephus dum Mariam suavissimam conjugem suam inventam gravidam occultè dimittere voluit, utique pro ejus intimâ dilectione (ne scilicet eam traducere deberet) exilio se condemnavit; (hoc enim sonant ista verba: *Voluit occultè dimittere eam,*) in eo longè adhuc majus supplicium & separatione ab eâ quæ in oculis ejus tam gratiosè lucebat, experturus. Iste omninò sperabat se obtenturum suam suæque uxoris libertatem; Josephus nihil nisi perpetuum exilium, separationem morte acerbiorē perpetuam; iste movebatur ab amore carnali; Josephus non nisi ex amore spirituali: quanta ergo inter utrumque differentia?

Sed quantum iste amor crevit? quantum auctus est utrimque in hæc occasione? ex parte Divi Josephi quidem, quando post talem anxietatem, cœlitus didicit suam uxorem esse Deo gravidam, & se per illam, patrem tantæ prolis omniumque mortalium foelicissimum? quo putas illam deinceps aspexit oculo? quo in honore, pretio, & amore habuit? qui ante pro eâ exulare paratus erat, an non post etiam mori paratus fuisset?

Ex parte etiam Sanctissimæ Virginis: nonne enim mulieres pudicæ sic honorem, sic æstimant pudorem, ut mallent potius quodvis subire vitæ discrimen quàm ejus vel minimum nævum

incurrere? graviusque putent huius
dammum quam illius? quod cum sit at-
tende ergo quantum sanctissima Virgo
debuerit Divo Iosepho? quantum illi
se seferit obstrictam, dum prima in-
ter pudicas, verecundissima inter om-
nes verecundas, ei illud debuit quod
supra ipsam aestimabat vitam, scilicet
pudoris famam? quales ergo dilectio-
nis flammæ erga Sanctissimum ma-
ritum putamus in Virgine excitasse il-
lud, scilicet quod viderit se ab eo ita
dilectam, ut cum posset illam traduce-
re, idest propalare (quamvis nihil tim-
meret) non fecerit tamen, sed potius
elegerit exulare & vagus esse super ter-
ram cum tantâ molestiâ & amaritu-
dine?

LXVIII *Quinque amoris amicitia (qui in conjugibus summis esse debet ut diximus) enumerat effectus D. Thomas secundâ secundâ quæst. 25. art. 7. in corpore ex Aristotele 9. Ethic. cap. 4. Unusquisque amicus, inquit, primo, quidem vult suum amicum esse & vivere: Secundo, vult ei bona: Tertio, operatur bona ad ipsum: Quarto, convivit ei delectabiliter: Quinto, concordat cum ipso quasi cum eodem delectatus & contristatus.* Ex his quinque tres primos fuisse eminentissimè in D. Iosepho respectu suæ lectissimæ conjugis Jarum est ex dictis. An non enim illam voluit esse & vivere, pro quâ ut ne propalaretur, & vel minimum periclitaretur, voluit ipse in perpetuum exulare? an non ei bona voluit, pro quâ adeo semper sollicitus fuit? de cuius bonis & exaltatione ut de suis semper gavisus est? an non operatus est bona ad ipsam, pro quâ de facto exulavit in Ægypto? quam in exilium comitatus est? pro quâ laboravit, sudavit, cuius virginitatem, famam, &c. custodivit? In quibus an putas Virginem passam se ab amantissimo suo in amore superari? quis unquam in hoc dubium consentiet? Itaque de duobus ultimis effectibus restat videndum.

XLIX. *Convivunt ex Divo Thomâ & Aristotele amici, & maximè boni conjuges, delectabiliter: sed quis sic ut Ioseph & Maria? hinc cum Beata Virgo inventa esset habens in utero antequam convenissent, eaque idcirco ab eo my-*

sterii, quod in eâ Deus mirabiliter ope-
ratus fuerat minimè conscio, esset di-
mittenda, ne peccaret vel eam tradu-
ducendo, vel cum eâ manendo, quan-
ta utrimque poena? quanta molestia?
quantus dolor? adglutinatae erant per-
fectæ duæ istæ animæ: si ullæ unquam,
quàm ergo dura, quàm sensibilis futu-
rat erat Divo Iosepho ista separatio? &
quam illi triste de eâ cogitare! pro-
Deus immortalis, in quiebat, quomo-
do conversa est in luctum ci-hara mea?
quomodo subito evanuit omne gau-
dium meum? quomodo Sol meus
mihi obtenebratus est? ah me misere-
rum! quandoquidem ab illâ avellor
quæ tamen gratiosè lucebat in oculis
meis. Quid ergo oportet me Mariam
relinquere? me sponsam dimittere?
sponsam adeo amabilem & mihi cha-
ram? ô durum casum! ô eventum a-
cerbum! quod mihi vivendum & sine
illâ vivendum in quâ totum vitæ meæ
bonum. O munde sine requie! ô Ma-
ria! ô quàm angor, & ut maneam te-
cum, & ut te deseram! qui tuæ suavissi-
mæ præsentia assuetus est quomodo
ille poterit tuum scribere repudium? ô
sponsa! ô dilecta mea! cujus hoc ag-
gredietur manus? attem non erit mea,
non erit manus huius tui infelicissimi
sponsi, qui se semper tam beatum in
tuo reputabat convivio: nam etsi à te
recedo, te tamen diligo: ergo ut pere-
grinus abeo, ut vagus & confusus per
orbem oberabo! Malo enim meo
gustui detractum & voluptati, quam
aut Deum offendere, aut tuam re-
putationem lædere: hæc vel similia
D. Iosephus apud se. Si cum eâ non vi-
xisset delectabilissimè, an ex solâ sepa-
rationis cogitatione ita excruciatius
fuisset? & tantam passus fuisset suarum
cogitationum lanienam?

Quod si tunc cum eam simpliciter
ut uxorem suam respiciebat nec quid-
quam altius de eâ cogitabat, ita de-
lectabiliter convivebat, quam putas de-
lectabiliter convixit, cum ab Angelo
divinitus confortatus didicisset illam ip-
sam suam uxorem in oculis suis tam
gratiosam, esse ipsissimam Summi Dei
Matrem & parentem?

Video aliquod huius rei indicium in
Evangeliis, in eo scilicet quod vix un-
quam

quam unus, quoad uterque vixit, sine altero deprehendatur: ita nimirum convictu mutuo delectabantur, ut nec vel tantillum ab invicem disjungi possent, aut alterutrius absentiam ferre: hinc simul in Montana Judææ ad salutationem Elizabeth ascendisse censent quàm plurimi Doctores & Interpretes, inter quos noster Sylveira in Evangelia: non enim videtur statim à contractis nuptiis eam tunc solam dimittere potuisse: Sed ut indubitata proferamus, cum omnes irent ut proficerentur singuli in Civitatem suam, ascenderunt uterque in Bethleem, quamvis ad id non tenerentur fœminæ: Hinc Pastores invenerunt Mariam & Joseph & infantem positum in præsepio: hinc postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ, tulerunt uterque simul JESUM in Jerusalem, ut sisterent eum Domino: Hinc, ut perfecerunt omnia secundum legem, reversi sunt simul in Galilæam in Civitatem suam Nazareth: hinc, ibant uterque simul per singulos annos in Jerusalem in tolemini die Paschæ; & juxta plurimos Interpretes in omnibus anni festivitibus: hinc, simul pergunt in Ægyptum, ut puerum etipere de manu impii Herodis: hinc, simul ibi manserunt usque ad ejusdem Herodis obitum: hinc, eo mortuo, simul inde reversi in terram Israël: hinc, audito quod ibi Archelaus filius Herodis regnaret pro eo, simul secesserunt in partes Galilææ.

LII. Verbo uno ita sibi adherent ubique Joseph & Maria, ut vix de Joseph loquatur Scriptura, quin etiam loquatur de Mariâ, *Jacob autem genuit Joseph Virum Mariæ. Cum esset desponsata Mater IESU Maria Joseph, &c. Joseph autem vir ejus, &c. Joseph filii David nolit timere accipere Mariam, &c. erant Pater IESU & Mater mirantes super his, &c.* Et alia eodem modo frequentissimè: ita nimirum adglutinatus erat Divus Joseph, dilectæ sponse suæ, ut nec sine illâ esse, nec sine illâ queat nominari. Quoad quintum effectum amoris quod scilicet concordat cum amico quasi cum eodem delectatus & contristatus, argumentum est sequentis Sectionis.

SECTION III.

De eorum concordia, consensione & unanimitate.

LIII. **M**atrimonii felicitas, quæ inchoatur in Conjugum ad invicem similitudine & proportione, crescit quoque & augmentum capit ex mutuo & reciproco eorum amore, omnino absolvitur, perficitur, & consummatur in hæc eorum concordia, consensione, & unanimitate, secundum quam idem est utriusque Conjugis in omnibus sentire, idem quoque & velle.

LIV. De hæc concordia loquens ex æternæ sensu sapientiæ Syracides Ecclesiastic. cap. 25 vers. 1. & 2. *In tribus, inquit, placitum est spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo & hominibus, concordia fratrum, & amor proximorum, & vir & mulier bene sibi consentientes.* Ubi nota illud *benè sibi consentientes*, per quod inquit noster Robertus Ivorius Anglus in suis Commentariis in hunc locum, indicat scriptura qualis sit illa Conjugum concordia quæ Deo probata est, nimirum concordia & consensio in bono: hoc enim vult illud, *sibi bene consentientes*, nam si vir vel uxor ad malum provocat, & hic vel illa consentiat, non sibi benè consentiunt: *Qui enim non odit patrem & matrem & uxorem*, inquit Christus Matth. cap. 10. utique in hoc casu, *non potest meus esse discipulus.*

LV. Licet potrò hoc ita esse indubitatum sit propter istius Scripturæ auctoritatem, & quia naturali lumine notum: amplius tamen manifestare voluit eadè Divina Sapientia, quando ipsa carnem assumptura humanam, non eam ex Virgine simpliciter sumere voluit, sed ex Virgine conjugatâ, & pacatissimè cum optimo sponso convivente: adeò verum est, & nullibi quantum hinc, quod ubi fuerint duo vel tres consentientes congregati in nomine Dei, ibi sit Deus in medio eorum Matth. c. 10. vers. 19. & 20.

LVI. Sed ut ex hoc manifestè constat castam Conjugum consensionem Deo summè placere; ita ex eodem eam quoque